

Peter Kostelov – Apartament în Moscova / Apartment in Moscow Foto / Photo: Zinon Razutdinov

SABIN BORȘ

O estetică borderline a vieții A Borderline Aesthetics of Life

«Estetica» anilor ce vin stă sub semnul unei duble mișcări – pe de o parte, o mișcare de accentuare a prezenței perisabile, pe de altă parte, o mișcare de interpretare și reinterpretare a organicului în contextul hibridizării tot mai accentuate a mediilor. Cu alte cuvinte, generarea spațiilor din ce în ce mai neutre și a mediilor devenite (deja) post-funcționaliste, în paralel cu nașterea unei arhitecturi de opoziție, capabilă să răstoarne regimul tot mai strict al semnelor, în încercarea de a accentua – o dată în plus – o cât mai autentică «autonomie» a subiectului.

Dincolo de caracterul modular al proiectului lui Peter Kostelov, spre exemplu, unde fațetele de oțel care dau formă spațiului pot fi oricând înlocuite cu lemn, piatră, sau orice alt material, dorința arhitectului de a crea «un design arhitectural indivizibil» (lipsit de orice element decorativ și slujind în mod

nebarat principiului funcționalității) stă sub semnul unei extinderi a ariilor neutre, al unei diseminări radicale a locului, unde perisabilitatea prezenței se disipează într-un ansamblu post-funcționalist care trădează un caracter mereu fragil și incomplet, dar totodată în permanență expus, al vieții. Proiectul lui Peter Kostelov depune astfel mărturie pentru «estetica» unei arhitecturi minime, flexibile și neutre, unde conceptul determină locuirea sub forma unui stadiu anterior oricărei stări și oricărei impresii, și unde ceea ce dăinuie este tocmai provizoriul, transpus atât în «estetica» locului, cât și în alegerea – transantă, brută, plină de expresie – a materialelor și texturilor. Sarcina arhitecturii devine aici – și este poate semnul arhitecturii ce vin – tocmai exploatarea voluntară a imperfecțiunilor formei și texturii, accentuarea textualității locului printr-o estetică borderline a vieții, chestionarea

Peter Kostelov – Apartament în Moscova / Apartment in Moscow Foto / Photo: Zinon Razutdinov

Plan / Plan

aspectelor vieții prin confruntarea cu gesturi (materiale, formale, arhitecturale) cât mai radicale. O modă altfel veche pentru estetica unor medii / timpuri noi, unde replica arhitecturii în fața ocupării contextuale a spațiului ține de construirea antagonismelor supuse în permanență unui proces de construcție și deconstrucție, transformare și alterare, deturnare și confiscare, utilizare și (supra-)solicitare. O arhitectură a modularității pure, aflată în permanență dincolo și dincoace de distorsiunea-utilizare. În aparent contrast, studiile extraordinare ale lui Jacopo Giagnoni (oarecum inactuale dacă e să ne gândim că au fost schitate acum 6 ani, însă cu atât mai pertinente) duc mai departe ideea dinamicilor «hibride» ale contemporaneității. De la «tragedia formală» care accentuează posibilitățile de creare a spațiilor «vertebrale» și «vertebrate» (*The Vertebra Project*,

2003), până la necesitatea de a crea o rețelistică autonomă, sau ceea ce arhitectul numește un adevărat «LAN (*Local Area Network*) autonom» (*Urban memories / Ant-Colonies*, 2002), arhitectura este supusă unui proces de transformare «nomadă», singura capabilă – în vremurile ce vin – să sustragă subiectul din mediul orașului modern intoxicat prin suprasemnificare. Spațiul rezidual, marginal și (aparent) deconstructurat pe care îl propune arhitectul este singurul capabil să creeze breșe de semnificație, pentru a oferi loc perifericului, exteriorității, formei organice pe care o ia alteritatea (formală, materială, umană) absolută. Într-un mediu arhitectural devorat tot mai mult în anii din urmă de stratificarea inscripțiilor și inscrierilor, spațiul devine (mai ales în studiul *Ant-Colonies*) o veritabilă practică și politică alternativă. Alternativă, pentru că în «dezorientarea» produsă de noile

Peter Kostelov – Apartament în Moscova / Apartment in Moscow Foto / Photo: Zinon Razutdinov

dinamici sociale, trădând în permanență «criza» acută a identității individuale și colective, până și nomazii par a fi pierdut calea (vezi studiul *Desert Lighthouse*, 2002, un «far» în deșertul arid al contemporaneității). Pentru că spațiul a devenit supra-accesibil, pentru că timpul a devenit extra-comprimat, și, nu în ultimul rând, pentru că populațiile au devenit pára-nomade, arhitectura anilor ce vine va marca în mod fundamental o formă de rezistență tot mai accentuată, capabilă să chestioneze, de pe poziții (și din locații / locuiri) noi, problema «anduranței» noastre la mediul de viață. Prin urmare, o arhitectură de opoziție care nu va «rezista» decât sub forma unor hibrizi care nu mai reprezintă pecetea unei generații (dezorientate), ci condiționarea tehnică și culturală a mediilor de viață. Arhitectura anilor ce vin nu va vorbi, prin urmare, despre opțiuni, ci despre supraviețuirea la distanță (culturală în primul rând) față de societatea tehnologică și informațională. Ea trebuie, în mod necesar, să creeze spații organice capabile să genereze urme care lasă urme (o re-re-interpretare a lui *la trace qui trace*, Derrida) într-o lume în care riscă să nu mai existe niciun fel de istorie. De aici nevoia (accentuată în studiul *Ant-Colonies*) de a crea comunități complet autonome, într-un plan de puncte nodale

(asemănătoare, aici, rețelelor digitale) care să păstreze în egală măsură verticalitatea și ancorarea autentică în pământ. Iar aceasta pentru că arhitectura trebuie să își asume «castelele de nisip» pe care le ridică – în ofensivă, defensivă și contra-ofensivă – în teritoriile abstracte, dar omniprezente, ale timpului nostru (in-)actual.

■ *The «aesthetics» of the years to come lies under the sign of a double movement – on one hand, a movement by which we accentuate the perishable presence, on the other, a movement of interpretation and reinterpretation of the organic in the context of a more and more accentuated hybridization of the mediums. In other words, the generation of more and more neutral spaces and of the mediums (already) grown post-functional, in parallel with the birth of a architecture of opposition, able to turn over the more and more strict régime of signs, in an attempt to emphasize – once more – an authentic «autonomy» of the subject. Beyond the modular character of Peter Kostelov's project, for example, where the steel facets which give shape to the space*

arhitext

ARHITECTURĂ DESIGN ARTE

Florentina Badea
Bogdan Ghiu
Mihai Pienescu
Florin Munteanu
Adrian Mihalache

Bogdan Fezi
Mario Kuibuș
Albin Toth

Re-Start

ANUL XVI Nr. 10 (200) OCTOMBRIE 2009 – ISSN1224-886X Preț – 10.42 ron

5 948490 420012